

EDINOST

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.00 . . . 4. — za pol leta . . . 5. — . . . 8. — za vse leto . . . 10. — . . . 18. —
 Na naročbe brez priložne naročilne se ne jemlje ozir.
 Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avč., v Gorici po 3 avč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 avč., v Gorici 3 avč.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega tavačnih vrstic. Poslana osmetnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nfrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Ulični napisi v Ljubljani.

Bodimo odkritosrčni: se stališča koristi slovenskega življa, bivajočega ob periferiji in po mestih s mešanim prebivalstvom sploh, ne bi se mogli posebno veseliti sklepa mestnega sveta Ljubljanskega, da se tam napravijo samoslovenski ulični napisi, ako bi namreč vedeli in se smeli nadejati, da velja za Trst, Celje, Gorico, Maribor in Celovec isto, kar velja za Ljubljano. Kajti isti vzroki, ki govore proti samoslovenskim napisom v Ljubljani, govore še v veliko večji meri tudi za Trst in druga mesta s mešanim prebivalstvom ob periferiji slovenski.

Tako si je stvar tolmačil tudi mestni svet Ljubljanski sam, kajti „Slovenski Narod“ — kateri list smemo smatrati kot glasilo mestnega zastopa Ljubljanskega — je naglašal koj potem, ko se je storil dotični sklep, da poslednji rad in takoj odstopi od svojega sklepa, ko bo videl, da se tudi po drugih mestih s mešanim prebivalstvom uveljavi načelo jezikovne ravnopravnosti s osirom na javne napise. Ako bi bili torej uverjeni, da se vlada istotako odločno izjavi proti samolaskim napisom v Trstu in v Gorici, kakor se je izjavila proti samoslovenskim v Ljubljani, tedaj bi rekli, ne boječ se zamere bodisi na katero koli stran: mestni zastop Ljubljanski, glej, ti nisi modro postopal s osirom na korist vseukupnega naroda slovenskega, če tudi postavna določila morda govore za tvoj sklep.

Tako pa, kakor stvari stoje, ko vemo namreč, da v tem pogledu nimamo ničesar pričakovati pri sedanjih razmerah, ko vemo, da ne velja isto za Slovence v Trstu, kar velja za Nemce v Ljubljani in ko vidimo, da vlada neisprosnost skrbi za to, da se Ljubljanskim Nemcem ne skrivi niti jeden sam las na glavi, med tem ko tržaški Slovenci ne moremo priti niti do svojih najprimitivnejših pravic: pri teh razmerah moramo pa le z veseljem pozdravljati sklep mestnega zastopa Ljubljanskega, da se v Ljubljani napravijo samoslovenski napisi.

S tem je pojašnjeno naše načelno stališče glede na to vprašanje.

Kar se pa dostaja naredbe deželnega odbora Kranjskega, s katero naredbo je razveljavil omenjeni sklep občinskega sveta Ljubljanskega, moramo pa že reči, da je vabudila v nas skrajno nevoljo; kajti ta dogodek nam priča, da se je vrhni izvrševalni organ po veliki večini narodnega deželnega zbora Kranjskega popolnoma udal samovoljni jednega samega nemškega člana svojega — dra. Schafferja. To je sramotno, to je škandal!

Nočemo promotrivati tega vprašanja z juridičnega stališča, saj imamo pred seboj razsodbo upravnega sodišča z dne 29. dec. 1893., v kateri je rečeno, da po §. 26. obč. reda

spada oznamovanje ulic in drugih javnih prostorov v samosvoje področje Ljubljanske občine in da ni nobene zakonite določbe, ki bi omejevala ali utešnjala to pravico. Tudi glede formalnega postopanja nočemo sgrabljati besedij in naglašamo le, da trdi „Slovenski Narod“, da je klika Ljubljanskih nemškutarjev prekasno uročila svoj protest, zbok česar bi bil moral deželni odbor Kranjski kar a limine odbiti dotični protest. Nas zanima ta čudna naredba deželnega odbora Kranjskega veliko bolj zaradi tega, ker nam v njej odsevajo žalostni naši odnošaji v sedanji dobi, ali da govorimo jasno: ker po našem uverjenju ni bil omenjeni naredbi deželnega odbora noben drug namen, nego ta, da podpre sedanji, narodnemu gibanju neprijazni sistem v deželi Kranjski. Tudi na to naredbo padla je senca koalicijske in s tem je pojašnjen postanek te naredbe. Kajti ne moremo si misliti, da bi bila ona trojica čudakov v deželnem odboru Kranjskem temeljiteje premislili to vprašanje, kakor pa mestni svet, v katerem sedi tridesetero razumnih mož — svet slovenske inteligencije.

Se stališča praktično-narodne taktike moramo torej najodločneje obsoditi omenjeno naredbo deželnega odbora Kranjskega, katerega večino ni vodilo — tega ne bomo verovali nikdar! — boljše uverjenje ali morda toli razvito pravicoljubje, ampak le zgolj poslušnost do sedanjega političnega — sistema in morda tudi do jedne same odlične — osebe. Saj se razumemo!

V svojih „razlogih“, s katerimi je hotel podpti svojo naredbo, je pa deželni odbor deloma naravnost — smešen.

„Razlogi“ naglašajo, da živi v Ljubljani poleg 24.199 Slovencev tudi 5127 Nemcev ter da zahteva že gola pravičnost, da velja tudi glede javnih napisov popolna jezikovna ravnopravnost v zvezi s §. 19. temeljnih zakonov. Po takem pripoznavaju deželni odbor sam, da svoje naredbe ne more zagovarjati s pravnega stališča. V tej svoji stiski se je zatekel slavni deželni odbor do „pravičnosti“ in „jezikovne ravnopravnosti“. Toda mi vprašamo velemožno slovensko-nemško večino v deželnem odboru Kranjskem, ali ne bi morala veljati ista načela „pravičnosti“ in „jednakopravnosti“ tudi v Trstu, v Gorici in v Celju? In ker sedanji sistem ne gane niti z mazincem, da bi uveljavil tudi po teh mestih ista načela, je po takem težko razumeti, zakaj bi morala ravno vrhna avtonomna oblast v slovenski deželi Kranjski nositi kamenje na kup, s katerim naj se sezida trdna podlaga temu sistemu!! Deželni odbor Kranjski je pač natančno sešel ljubljanske Nemce, a se niti ne briga za to, koliko Slovencev živi v Trstu, v Gorici in v Celju. Ako si moramo mi Tržaški, Goriški in Celjski Slovenci pomagati se samolaskimi oziroma sa-

monemskimi napisi, pa naj si tudi ljubljanski Nemci pomorejo se samoslovenskim kakor vejo in znajo. Ravno naši Nemci so prvi uveljavili načelo: Zob za zob — torej veljaj tudi v Ljubljani: zob za zob!

„Razlogi“ se sklicujejo tudi na boljše orijentiranje. Ne bodite vendar smešni, prosimo Vas! Koliko slovenskega ljudstva prihaja dan na dan v Trst in vendar se mora isto orijentirati po samolaskih napisih, dasi veste — toliko zemljepisja ste si menda pridili v šolskih klopek — da naše mesto šteje nekoliko več duš in ulic nego bela Ljubljana.

Tudi na kataster in zemljiško knjigo se sklicujete gospôda, a mi vemo, da mestni zastop Brnski se pred par leti niti zmenil ni za kataster in zemljiško knjigo, ko je odpravil dvojezične in napravil samonemške napise. Takrat so modro molčali oni, ki se poganjajo sedaj za dvojezične napise v Ljubljani. Kar je bilo v Brnu dobro, mora biti tudi v Ljubljani pravo: zob za zob! Seveda: sedanji sistem je kaj brižen za ohranitev posratnega stanja tam, kjer je to v prilog Nemcem, tam pa, kjer bi bilo to v prilog nam Slovanom, se bore malo briga za to „posebno stanje“.

Za take pomislilke ima pač malo zmislja večina v deželnem zboru Kranjskem, a jih tudi ne more imeti zato, ker le — služil! O tem je prepričan danes ves, konservativni in „radikalni“, svet izven Kranjske in zato tudi obsoja jednoglasno najnovejšo naredbo deželnega odbora Kranjskega, smatrajoč jo kot plusko v obraz slovenski zavednosti in slovenskemu ponosu.

Predno zaključimo nam je spregovoriti resno besedo do konservativne stranke v Ljubljani. „Slovenec“ jemlje — in to je res lojalno — zadovoljstvom na znanje izjavo „Slov. Naroda“ gledé na pisavo „Delavec“ in na sklep odbora društva „Radogoj“ glede na grdo razvado dvoboja, smatrajoč ta pojava kot „dobro znamenje“. In po našem menenju sta ravno ta dva pojava dokaz, da med nami ni tolikega načelnega nasprotstva, kakor bi moral človek soditi po odurnem tonu polemike iz poslednjih let. V tej veri obračamo se danes do konservativne stranke, da se v bodoče — in to stori lahko, ako le hoče — ne identifikuje več z nekaterimi, ki v svoji narodni in politički neznačajnosti izdajajo naš narodni program dan na dan. Ako storite tako, videli bode, da pridemo do složnega delovanja popred, nego si mislite.

Politiške vesti.

Vojaške vaje na Češkem. Iz Landskrona poročajo véeraj: Pri današnjih vajah sta se posebno izkazala topništvo in konjištvo. Jako dobro so služili kole sarjji, ki imajo gotovo še veliko bodočnost v vojnah. Cesar in nadvojvodi so se jako zanimali za razvijanje vaje.

pomni s to, jarec moj! pa obesi niti na klin, ker se danes ne šiva, danes se para. Uh! pravi nadalje in zasuka rokave, kaj sedimo tu, kakor bi pokoro delali. Prsti mi ne dajo miru. Bli bi se rad, bli.

— Mir, bratje, izpregovori jasnim glasom Kupinič in vzravna glavo. In vse obmolne pri ti priči.

Mi voditelji naroda, pravi Kupinič, smo se dogovorili, kako nam je postopati. Ali bi šli naprej v Žumberk ali bi tu čakali. In dogovorili smo se, da čakamo. Slišali ste, da nam je Drmačić naznanil, da pridejo Uskoki semkaj k nam. In bolje je. Nas je mnogo, gora strma, brez potov, a sneg je vse pokril, in kje imajo gorske sirote sa nas toliko hrane. Ob vse bi jih pripravili. Povem naj vam tudi to. Od Samobora je prišel naš brat Bistrič. In nam je povedal, da pridejo Jastrebarčanje in Okičanje čez Mokrice k nam.

Njegovo Veličanstvo pri velikih vojaških vajah. Kakor smo bili že omenili, dospel je Njegovo Veličanstvo, naš presvetli cesar, v Landskron, da na moravsko-češki meji prisostvuje velikim vojaškim vavam. Njeg. Veličanstvo so vprejeli velikim navdušenjem in gromovitimi „slava“ in „hoch-klici“. Kmalu po dohodu služil je škof Brynich tiho sveto mašo, katero se je udeležil cesar. Po maši je bil vprejem dostojanstvenikov in korporacij. Naglašati nam je tu posebno, da je cesar z zastopniki čeških korporacij govoril v češkem jeziku in je dal s tem krasen vzgled, kako treba spoštovati jezik vsake narodnosti.

Razmerje med ogrskim primasom in nižjo duhovščino je sedaj zelo napeto, zlasti napada primasa jako ostro glasilo duhovščine „Magyar Allam“. Ta list očita vrhovnemu cerkvenomu dostojanstveniku ogerškemu, da bi bil lahko preprečil vprejem zakona o civilni poroki, če bi bil le resno hotel.

Tisza pred svojimi volilci. Dne 2. t. m. je poročal svojim volilcem v Velikem Varadinu stari politik ogerški in bivši večletni ministerski predsednik Tisza. Z ozirom na cerkveno političko preosnovo je rekel, da Cerkev in država ne prideta v nasprotje, ako boče vsakdo vrtil svojo dolžnost. Kar se dostaje narodnega vprašanja meni Tisza, da nevarnost ni tako velika, kakor se misli. Hrvaška da je mirna zaveznica Ogerske, na čemer gre zasluga banu. („Hrvatska“ je danes manj zaveznica Ogerske nego kedaj poprej, pač pa je sedanja večina v saboru slepa dekla ogerske domišljavosti in na tem gre pač zasluga jedino le banu. Op. ured.) Nadalje je rekel, da Ogerska mora modro izkoriščevati svojo svobodo in da treba strogo postopati le proti pojedinem, nikari pa proti celim narodnostim. (O modrem izkoriščevanju „svobode“ donesel nam je ravno poslednji čas sijajnih dokazov, glej postopanje proti Romunom. Torej proti pojedinem treba postopati strogo. Seveda, udariti treba pastirja, da se razklope ovčice. Kdo pa predstavlja narodnosti, ako nje voditelji? Ako proganjajo voditelje naroda, preganjajo zajedno ves narod. Op. ur.) Slednjič je namignil stari išjak, da kani umakniti se iz javnega življenja. (Škoda bi ne bila nikake, da bi le šli žnjim vsi njegovi „liberalni“ somišljeniki, ki so zastupili vse javno življenje na Ogerskem ter zanetili plamen najodurnejšega sovrašva do vseh nomadjskih narodnosti, tako, da se zgraža nad njim vsa civilizovana Evropa. Op. ured.)

Papeževa zastava je zbudila v oči italijanskega konzula v Spljetu. Povodom kongresa krščanskih starinoslovcov, bila sta namreč mesto in slavnostna dvorana okrašena tudi v papeževih barvah. To ni dalo miru italijanskemu konzulu in je povprašal svojo vlado, kaj mu je storiti. Minister za vnauje

Ne smemo jih ostaviti. Zato čakajmo! Tako je bolje. Davno je že minola jutranja maša, ali Uskokov še ni. Ako jih do poldneva ne bo, pošljemo brata Bistriča proti Kostanjevici, da vidi, kaj je. Ali je prav?

— Prav! pritrdé kmetje.

— A kako pri vas, brat Andrej? obrne se Kupinič k Hribarju, kateri stoji za njim.

— Vse od Boštjanja do Radiča je napelo puško. Samo petelinjega peresa čakajo.

— Dobro, brat Andrej! nadaljuje Niko, ponesi jim ga. Pojdi takoj. Naj se vzdignejo v božjem imenu!

— Precej pojdem, poveljnik! odgovori Hribar, z Bogom, bratje, in dobra vam sreča!

— A vi, možje, obrne se Kupinič k narodu, ko odide Hribar, ne gubite pameti, ne premaknite roke od sablje. Red in mir bodi, kajti vrag prede zanjke po vseh kotih.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

129

Kmetijski upor.

Hgodovalna povesť šestnajstega veka.
 — Spisal Avgust Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

In v vasi? Kako to kipi in vrvi. Glava do glave, junak do junaka. Krdelo za krdelom hrumi pod orožjem v vas, to so Kranjci iz okolice. Pod brdom je velika gosposka sušilnica. Zidana je, a mračno je v nji, na sredi gori ogenj, ta greje in razsvetljuje. Pri ognji sodé na slami voditelj in se potihem posvetojuje. Kupinič sedi mirno, nepremično, Fratrič, živo govoreč, takisto tudi Turković, Drvodelič in Bartolič. Plamen se igra na njih licih, plamen sega dalje v poltomo, kjer tropa okolu poveljnika buči in šumi. Plamen pada na mrka bradata lica, na divje oči, na stienene pesti, na svitlo orožje, na bele križe. Plamen pada na krdelo krških

stvari, Blanc, je pa odgovoril vročekrvnemu konzulu, kakor bi mu odgovoril vsak pameten človek, da tu se ne da nič storiti, da pa se mu ne treba udeležiti kongresa, ako bi ga povabili. Gosp. konzul res ni prišel h kongresu, a gospoda starinoslovci ga menda tudi niso posebno pogrešali. — Sedaj pa vprašamo tiste laške konservativce, ki tako radi ovajajo nas Slovence kot Bog ve kake razkolnike, kedaj se je še med nami dogodilo, da bi se kdo izpodtikal ob vidne znake vidnega glavarja Cerkve katoliške?!

Prezident za francoski prestol, grof Pariški, je obolel tako nevarno, da se je bati najhujšega.

Rusko brodogradništvo pod poveljstvom admirala Avelana ne obišče pristanišča v Pulju, Trstu in na Reki, kakor se je govorilo. Oficijozna „Pol. Correspondenz“ zatrjuje vsaj, da na Dunaju ni nič znano o tem.

Za obisk srbskega kralja Aleksandra na berlinskem dvoru so pogajanja baje že zaključena. Kralj dospe v Berlin sredi meseca oktobra.

Bolgarska ministra Stojlov in Petrov potujeta sedaj po goronji Bolgarski, očevidno le v ta namon, da pripravljata teren za prihodnje volitve. Uradne brzojavke poročajo res, da je to potovanje slično triumfalnemu sprevedu. V Rusčuku so jima priredili sijajen banket. Tu je spregovoril minister Stojlov pomemben govor, v katerem je naglašal potrebo, da Bolgarska živi v prijateljskih odnosih z vsemi državami, a obsojal je zajedno izajvanja, s katerimi so žalili Rusijo „privilegovani patrijotje“. (Tu je mislil seveda padlega nasilnika Stambulova.)

Ruski finančni minister Witte je prišel s svojo obitelji večeraj na Dunaj. Ta obisk nima nikakoršne politične važnosti.

Vojna med Kitajcem in Japoncem. Iz Londona javljajo večeraj: V novici mora se dvomiti, da-li je vest, ki javlja o navalu Japoncev na Port Arthur, res avtentiška. Potrjuje se pa, da je 14 japonskih vojnih ladij izkrcalo 4500 vojakov na obali. Kitajska posadka šteje 5000 mož. Tudi se potrjuje vest, da je dobilo kitajsko brodogradništvo, da pošle japonsko brodogradništvo in da njim vsprejme bitko. (Torej vse „se potrjuje“, a vendar pravijo, da se mora „v novici dvomiti o avtentičnosti“ te vesti. Menda Angležem ne ugajajo napredki Japoncev? Ur.) — Kitajski cesar je ukazal bankam svojega cesarstva, da mu dobavijo za vojno prisilno posojilo 10 milijonov paes.

Različne vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je o piliki občnega zbora pevskega društva v Lonjeru v krčmi g. A. Čoka 6 kron 66 stot. Dijaki potujoči v Kastav so darovali 1 krono.

Pokojni Mihael Ipavec na Kontovelju je volil družbi 10 kron, temu znesku je pridodala udova Margareta Ipavec drugih 10 kron, torej skupno 20 kron.

Popravek. Ni je rubrike na svetu, ki bi utegnila biti kojemukoli uredništvu nemilejša, kakor je baš navzoča. V današnjem s jutranjem izdanju pojavil se je vsled nepazljivosti našega popravljalca no kozel, marveč — slon! Med „najnovejšimi vestmi“ je namreč rečeno, da je govoril Koloman Tisza v Velikem Varadinu pred svojimi volilci. To je vse lepo in istinito. Ni pa res, da je prišla dotična brzojavka iz Peterburga, marveč iz Budimpešte, kar so si blagohotni čitatelji itak že mislili. Prosimo oprostjenja.

Kako se nabira denar za „Lego“. Iz Trsta se nam piše: Naši nasprotniki zares niso zaspani; o vsaki priliki, bodisi veseli ali žalostni, nabirajo denar za „Lego nazionale“. Mi bi se morali ugledati v nje in učiti se od njih. Sedaj so uvedli celo običaj, da zapadejo razne globe v prid „Legi“. Tukajanja lahonska tiskarna „Werk“ namreč kaznuje svoje tiskarske vajence zaradi nepokorščine, nemarnosti itd. z denarno globo, a dotične svote zapadejo v prid družbe „Lega Nazionale“. Uglejmo se v njih, kajti mi sami se premalo brigamo za našo družbo sv. Cirila in Metoda. Iz desetice naraščajo forintače in iz teh stotaki!

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju prejelo je v poslednjem času sledeče darove: volilo po v Ljubljani uarlem hišnem posestniku g. Jožefu Bernardu 100 gl. V Brežicah je tamošnji redoljub g. Ja-

nes Munda, o. kr. živnozdravnik, nabral 18 gl., katere so darovali: g. dr. France Firbas c. k. notar, 3 gl.; g. dr. Gvidon Srebrne, odvetnik, 2 gl.; g. Jožef Šetinc, odvetniški koncipijent, 1 gl.; g. Jožef Agrož, uradnik, 50 nv.; g. Fran Planinec, vodja železniške postaje, 1 gl. 50 nv.; g. Anton Špindler, c. k. knjigovodja, 1 gl.; g. Leopold Šwentner, trgovec, 1 gl.; g. Janes Munda, c. k. živnozdravnik, 2 gl. — Vsi v Brežicah. — G. Anton Fabiani, trgovec v Sevnici 1 gl.; vel. čast. g. dr. Miha Mogolič, župnik v Stillfriedu na Nižjo-Avstrijskem, 3 gl.; g. Jožef Bahovec, uradnik avstro-ogrsko železnice 3 gl. — Iskrena bodi hvala vsem imenovanim plemenitim dobrotnikom revnih a vrednih slovenskih velikotolcev na Dunaju. Dal Bog, da bi jih mnogi posnemali! Daljne podpore sprejema društveni blagajnik veleč. g. dr. France Sedež, c. in kr. dvorni kapelan in ravnatelj v auguštinu na Dunaju I. Augustinerstrasse 7.

Lepa izpoved. „Il Piccolo della Sera“ javlja v svoji večerajnji številki dopis iz Počeča dne 1. t. m., ki glasi doslovno: „Z današnjim dnemjenja biti voditeljem okrajnega glavarstva v Poreču namestniški svetovalec vitez A. Elushegg, ki je bil vsikdar na klonjen italijanskemu življu ter stopi v privatno življenje“. . . . Torej to je vendar dovolj jasna izpoved: vsikdar na klonjen ital. življu. Iz te izjave bi mogli izvajati dolgi člankov o samopasnosti naših Lahonov in o njih pokroviteljih, toda bodi dovolj, ako zabeležimo le dejstvo: vedno kričanje o zatiranju Italijanov od strani c. kr. uradnikov ni drugo, nego — gola komedija! Prisojali bi bili vendar našim Lahonom vsaj toliko političke taktike, da bodo snali vsaj molčati in da ne bodo kompromitirali svojih — dobrotnikov.

Javna prostovoljna dražba vina v tržaških skladiščih. Opozorjamo trgovce s vinom in druge interese, da iste doba za prijavo k prvi prostovoljni javni dražbi, ki bo dne 18. t. m., že dne 7. t. m. Doselej se je prijaviše toliko prodajalcev, da je morala uprava c. kr. javnih skladišč odrediti večji prostor za dražbo, kakor ga je bila odločila s početka. Tudi tujcev se je prijaviše nepričakovano veliko število. Prvi poskus javnih prostovoljnih dražb vina obeda biti torej jako živahen.

Zakup užitnine. Na došlo nam vprašanje ponavljamo vest, objavljeno pod gori omenjenim saglavjem v s jutranjem izdanju našega lista z dne 1. t. m., da se odda dne 29. t. m. užitnina za Krk in Volosko v dotičnih davčnih uradih, kakor smo bili itak že omenili v omenjeni vesti. Torej še jasnejše rečeno: za Krk v davčnem uradu na Krku in za Volosko v davčnem uradu na Voloskem. — Gledé zakupa užitnine v Gorici nam bližnji pogoji niso znani, ter prosimo s tem sl. uredništvo „Soče“, da blagovoli stvar pojasniti. Kar se dostaje potrebnih formularov za ponudbe, naj se dotičniki blagoizvolijo obrniti naravnost na omenjene naslove, kjer dobijo vseh potrebnih pojasnil.

Vipavska čitalnica priredi v svojih prostorih običajno svojo veselico dne 8. septembra 1894. Vspored: 1. Jaklič: Pomladanska, poje zbor in bariton solo. 2. Hajdrih: Na boj, poje veliki zbor. 3. Hudovernik: Naša zvezda, poje zbor in bariton solo. 4. Dva gospoda pa jeden sluga, burka s petjem v jednem dejanju. 5. Komičen prizor, kaže znani komik iz Trsta, gospod Borovščakov. Pri veselici sodelujejo šturski pevci. Pri plesu svira goriški septet. Začetek točno ob 7. uri na večer. Utopnina 20 kr., sedež 30 kr., k plesu 1 gl. K obilni vdeležbi vljudno vabi ODBOR.

Stroški mestne občine za žole v okolici. Mestna delegacija je dovolila v svoji poslednji seji med ostalimi stroški: for. 140 za popravo pōda v šoli na Vrdeli in dodatni kredit for. 17 za popravo strelotoda na šolskem poslopju na Katinari.

Iz Trsta se nam piše: Priobčujem Vam nastopno dogodbo, da je priobčite, ako se Vam vidi vredno in potrebno.

V soboto zvečer med 10. in 11. uro pridrdra po ulici Ghega voz konjake železnice št. 74. Na vozu je bila jedna oseba moškega spola. Ko se ustavi voz pri Rittmarjerjevi hiši, zakriči sprevodnik nad to osebo: Va abaso! Ker se ta le no gane in tudi ne odgovori, začne ga sprevodnik tolči po obrazu. Pri tem opravilu prišel mu je na pomoč

tudi voznik. Sledejič ga vsdigneta in ga vržeta tako nesrečno z voza, da je siromak telebnil na sobe in oblezal kakor mrtov. Voz sdrdra potem naprej meni nič tebi nič. Dve pribitli straži sti poklicali zdravnika, da podeli krvavečemu prvo zdravniško pomoč na kar sti ga odvedli na zdravniško postajo.

Ali glej čudo: večerajnji „Il Piccolo“ opisuje stvar tako, kakor da je dotičnik stal na pristopni deski, od koder je pal, ker je bil pijan.

S pokopališča pri Sv. Ani. Nekdo nam piše iz Trsta: Družinska nesreča odločila je, da sem moral obiskati pokopališče pri sv. Ani. Dosepevi tjakaj, krožil sem malo po pokopališču ter zapazil, da prekopavajo gomile leta 1886. umrlih. Ker je istega leta umrl tudi nepozabni Ivan Dolinar, poiskal sem njegov spomenik ter ga našel sicer šo vedno na prostoru pokopanih leta 1886, vendar pa brez gomile in vse okolu razkopano. Ker nisem vedel, katerega bi na pokopališču poprašal, kaj so namenili s tem spomenikom, zaradi tega se obračam do dotičnega odbora v Trstu, ki si je prevzel nalogo nabirati doneske za nakup zemljišča za njegovo gomilo, naj pravočasno ukrene potrebno, da se spomenik Dolinarjev ne odstrani iz pokopališča, kakor se je to še storilo s drugimi, postavljenimi l. 1886.

Bedaste zdravljenje. 22letni kmetovalec Josip Gorzelj je bil nedavno padel in se pobil na delu. Namesto da bi bil iskal zdravniške pomoči, stavlil si je na rano — gnoj in pa perje od trte! Seveda je rana postajala gorja od dne do dne ter so konečno bolečine vendar prisilile nespametnega mladeniča, da je šel iskat zdravniško pomoči. Zdravnik ga je poslal v bolnišnico.

Zblaznela je večeraj nenadoma 20letna perica Teresa Petarosa, stanujoča pri Sv. M. M. Gornji hāt. 111. Odpeljali so jo na opazovanje v mestno bolnišnico.

Ponesrečen vinski bratec. 44letni točak Anton Mišgur je večeraj padel na ulici ker je bil tako pijan, da ga noge niso nosile več. Telebil je s tako silo na tlak, da se je močno ranil na glavi ter si zlomil desno roko. Odpeljali so ga v bolnišnico. Prihodnjič bo menda ta človek vsaj štel kozarce vina in žganja, koje povzije.

Kravji parklji. Večeraj je 14letnega dečka Franja Birsca, stanujočega pri sv. Ivanu hāt. 141, ko je popravljal uprego domačo krave baš pred takozvanimi oboki Chiozza, udarila žival tako srdito s desno sadnjo nogo ob desno nogo, da mu je skoraj odbila jeden prst. Dečka so odpeljali v bolnišnico.

Sodnijsko. Večeraj je stala pred tukajšnjim sodiščem cela družba, zatožena krivega pričanja. Dne 7. julija t. l. s jutraj je namreč vodja orošniške postaje v Piranu gosp. Tomiš zaslišal tri ribiče, ki so lovili ribe, ubite prejano noč s dinamitom. Dotični trije ribiči so bili radi tega prestopka tudi kasnovani. A o dotični razpravi pojavile so se nekatere priče, ki so s krivim pričanjem hotele rešiti zatožene ribiče. Te priče so bile: 39letna gostilničarka Marija Lugnani (soproga jednega zatoženca); 28letni mesar Ivan Degraasi; 23letni čevljar Dominik Ravaliko; 37letni občinski stražar v Piranu Fran Lugnani; 25letni točak Dominik Veronese in 43letni točak Dominik Petronio, vsi iz Pirana. Sodišče je spoznalo vse zatožence, izemši Dominika Petronija, krivim in je obsodilo: Marijo in Franjo Lagnani, Domenika Ravalico in Dominika Veronese vsakega na 2 meseca, Ivana Degraasija pa na tri meseca ječo.

Policijsko. Vodstvo policijskega komisarijata v ulici Scussa je dalo zapreti 16letnega Ferdinanda M. iz Solkana zaradi nenravnega čina na škodo neke 8letne deklice. — Isti komisarijat je del večeraj pod ključ Terezo Rebec, stanujočo v zagati dei Falchi hāt. 3, ker je osleparila perico Marijo Vekjet, stanujočo pri Sv. Ivanu hāt. 127 ter zaradi goljufije nekega Josipa Poeka, ki je denarno oškodoval ogljarja Ivana Valla, stanujočega v ulici Tesa hāt. 3. — Organi komisarijata v ulici Scussa so odvedli minolo noč v zapor 7 ponočnih „pevecov“, ki so razgrajali po ulici Sette Fontane. Zares čudno, da rastejo v dotičnem kraju ponočni „pevski zbori“ liki gobe po dežju! — 39letnega mizarja Andreja T. iz Ribnice in 40letno brezposelno hišino Nežo A. iz Borovnice so zaprli, ker sta se vrnila v Trst, dasi sta bila že izgnana iz mesta. — Minolo noč sta razgrajala in pobijala v gostilni hāt. 6 v ulici Giulia Evgen Z. in

Edvard I. ter sta hotela celo pretepati gostilničarko. Pribitevi stražarji odvedli so oba pijanca v zapor. — Isto se je dogodilo pijanica Korocema: 41letnemu Ferdinandu Hafnerju in 32letnemu Ivanu Ursiču, ki sta razbijala in razgrajala minolo noč v gostilni „Alla Carintiana“ v ulici Cologna hāt. 3. Hafner je pograbil celo vodjo gostilno Alojzija Krainerja za brado ter mu izpulil polno pest dlak, da je siromak moral na zdravniško postajo, ker je skoraj omedlil valed bolečine.

Najnovejše vesti.

Dunaj 4. Cesar je potrdil zakon, katerega je bil sklenil delalni zbor istrski, da se razširi zakon s dne 24. maja 1893. na kraško ozemlje in na kvarnersko otoke.

Dunaj 4. Šhod čebelarjev otvoril so je večeraj. Na shod so došli avstro-ogerski in nemški čebelarji. Po dovršenih predavanjih in razpravah bil je banket, pri katerem so napivali cesarjema Franu Josipu in Viljemu.

Krakov 4. Kmetijska družba Krakovska odpošlje posebno deputacijo v Lvov, da tam pozdravi cesarja.

Landskron 4. Sinoč je dospel tu sem nadvojvoda Karol Ljudevit. — Sinoč in danes s jutraj je doževalo. — Cesar je odšel s spremstvom k vajam s jutraj ob 1/8 uri.

Solin 3. Rusko sredozemsko brodogradništvo pod poveljstvom admirala Avelana je odplulo v Krk, kjer ostane menda dva meseca.

Bukarešta 4. Romunska vlada je sklenila najeti posojilo 120 milijonov frankov za izvrševanje ranih železniških sgradb in drugih javnih del. Posojilo se bo obrestovalo po 4% in amortizovalo. Izvršnje tega posojila je prevzela Berolinska diskontna družba Bleichröder.

London 3. Kakor javlja „Bureau Reuter“ iz Hong-Konga, proglasili so tamošnje pristanišče prsto kolere.

London 3. „Bureau Reuter“ poroča iz Tien-Taina: Kitajski cesar je pohvalil generala Jeka in 700 kitajskih častnikov na vsagi pri Tang-Yangu. General Jek je poročal, da so Japonci sgrabili 1000 mož, dočim je isguba Kitajcev baje jako neznatna. (Z osirom na vsa kitajska poročila je besedica „baje“ — jako opravičena! Ur.)

Trgovinske brzojavke. Budimpešta. Pšenica za josen 637-639, za spomlad 687-688. Koruza za sept.-okt. 590 do 600. Oves za josen 612-614. Rž za josen 524-526. Pšenica nova od 78 kil. f. 640-645, od 79 kil. f. 645-650, od 80 kil. f. 650-655, od 81 kil. f. 650-655, od 82 kil. for. 655-670. Ječmen 620-840; proso 570-600. Srednje ponudbe pšenice, mlini rezervirani, trg mlacem, 5 nč. cenjeje. Prodalo se je 18.000 mt. st. Koruza 5-10 nč. cenjeje. Vreme: lepo.

Fraga. Neratirani sladkor za oktober f. — december f. 1420.

Kavro. Kava Santos good average za september 9775, za december 8650.

Hamburg. Santos good average za september 7675, december 6975, marč 6725, stalno.

Dunajska borza 4. septembra 1894.		
	danes	večer
Državni dolg v papirju	9880	9875
„ „ v srebru	9885	9845
Avstrijska renta v slatu	12345	12345
„ „ v kronah	9790	9795
Kreditno akcije	96870	96975
London 10 Lst.	12410	12410
Napoleoni	988 1/2	988
100 mark	6087 1/2	6087 1/2
100 italj. lir	4485	4480

POSLANO.*)

Na „Poslano“ s dne 1. septembra 1894. v „Edinosti“ št. 105 zahvaljujem se prisrčno gospodom Neznaničiču in Istinoviču in Enemu v imenu nekaterih kmotov ter občalujem ob enom, da jim ne morem te zahvale osebno izraziti, ker niso odkrili svojih obrazov. Oskar Polley.

*) Za članke pod tem naslovom ne odgovarja uredništvo.

DOBER GLASOVIR

Je na prodaj
cena 45 gl.

Vpraša naj se v zalogi bicyklov na novi cesti št. 18 blizu Jutmanove pivovarne v Trstu.

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893. f. 54,990 003-97
Premije za poterjati v naslednjih letih f. 29,399 787-60
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1893 f. 162,807,927-78
Plačana povračila:
a) v letu 1893 f. 9,302,328-93
b) od začetka društva do 31. decembra 1893 f. 262,401,706-51
Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnoj hiši. 12-12